

USTAWA

z dnia r.

o przywróceniu prawa do niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego na podstawie prawa przez uregulowanie skutków uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w latach 2018-2025¹⁾²⁾

W poczuciu odpowiedzialności za ochronę wolności i praw człowieka, odbudowanie konstytucyjnego stanu praworządności, zapoczątkowane działaniami Komisji Europejskiej skutkującymi zniesieniem Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, wprowadzeniem testu niezależności i wykluczeniem możliwości pociągania sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej za kierowanie pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub za przeprowadzenie testu niezależności innego sędziego, dążąc do realizacji podstawowych zasad, standardów oraz wartości demokratycznego państwa prawnego, zagwarantowania niezawisłości wszystkich sędziów, przywrócenia działania sądów ustanowionych na podstawie prawa i zapewnienia pełnej niezależności sądownictwa, podważonych wskutek pozbawienia Krajowej Rady Sądownictwa w latach 2018–2025 tożsamości konstytucyjnej, a także w celu przezwyciężenia bezprecedensowego kryzysu wymiaru sprawiedliwości w Polsce oraz wykonania licznych orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, mając przede wszystkim na względzie zapewnienie obywatelom i wszystkim jednostkom prawa do sądu, poczucia pewności prawa oraz zaufania do sędziów i sądów, stanowi się, co następuje:

¹⁾ Niniejsza ustawa wykonuje wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 11 listopada 2023 r. w sprawie 50849/21 Wałęsa przeciwko Polsce.

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ustawę z 27 lipca 2001 – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawę z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, ustawę z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.

Rozdział 1

Przepis ogólny

Art. 1. Ustawa reguluje skutki uchwał podjętych w latach 2018–2025 przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3).

Rozdział 2

Uregulowanie skutków uchwał podjętych przez Krajową Radę Sądownictwa w latach 2018-2025

Art. 2. 1. Uchwały, o których mowa w art. 1, o przedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego są pozbawione mocy prawnej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do uchwał, o których mowa w art. 1, w zakresie, w jakim stanowiły podstawę powołania:

- 1) sędziego sądu rejonowego w trybie określonym w art. 106xa ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- 2) sędziego sądu rejonowego, którego uprawnienie do ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim wynikało z art. 15 ust. 11, art. 18 lub art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1139 oraz z 2018 r. poz. 1433);
- 3) sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, którego uprawnienie do ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim wynikało z zajmowania stanowiska asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, na które zgłosił swoją kandydaturę przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3);
- 4) sędziego, który zrzekł się urzędu sędziego, a następnie powrócił na urząd sędziego i poprzednio zajmowane stanowisko, jeżeli poprzednio zajmowane stanowisko objął w inny sposób niż w wyniku wniosku o powołanie sędziego, przedstawionego Prezydentowi

Rzeczypospolitej Polskiej przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, albo w sposób, o którym mowa w pkt 1–3.

Art. 2a. 1. Sędzia, o którym mowa w art. 2 ust. 2, zachowuje urząd i stanowisko sędziowskie.

2. Krajowa Rada Sądownictwa, ukształtowana bez zastosowania art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, w terminie 30 dni od dnia pierwszego posiedzenia podejmuje uchwały potwierdzające skuteczność uchwał, o których mowa w art. 2 ust. 2. Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje odrębnie uchwały dotyczące poszczególnych grup sędziów, o których mowa w art. 2 ust. 2.
3. W uchwałach, o których mowa w ust. 2, wymienia się imiona, nazwisko, datę urodzenia, stanowisko oraz datę powołania na nie każdego z sędziów, których dotyczy dana uchwała. Uchwały podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
4. Od uchwał, o których mowa w ust. 2, odwołanie nie przysługuje.

Art. 3. 1. Osoba, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko sędziego, na które została powołana w inny sposób niż w wyniku wniosku o powołanie sędziego, przedstawionego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, albo na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 2, powraca z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do pełnienia urzędu sędziego na tym stanowisku, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 3 i art. 13 ust. 1.

2. Stosunek służbowy sędziego na stanowisku, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za nieprzerwany.
3. Okres pracy na stanowisku sędziowskim, na które osoba, o której mowa w ust. 1, została powołana na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zalicza się do okresu, na podstawie którego nabywa się uprawnienie do wynagrodzenia zasadniczego w wyższej stawce.
4. Osobie, o której mowa w ust. 1, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w tej stawce, w jakiej otrzymywała je ostatnio zajmując stanowisko, o którym mowa w ust. 1. Jeżeli okres pracy na tym stanowisku od nabycia uprawnienia do tej stawki, z uwzględnieniem okresu, o którym mowa w ust. 3, uzasadnia nabycie przez osobę, o której mowa w ust. 1, uprawnienia do

wynagrodzenia zasadniczego w wyższej stawce, przysługuje jej wynagrodzenie zasadnicze w tej stawce.

Art. 4. 1. W okresie 2 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) sędzia sądu powszechnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest delegowany do pełnienia czynności sędziowskich w sądzie okręgowym albo w sądzie apelacyjnym, w którym zajmował stanowisko na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, albo do którego został przeniesiony;
- 2) sędzia wojewódzkiego sądu administracyjnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest delegowany do pełnienia czynności sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, w którym zajmował stanowisko na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1;
- 3) sędzia wojskowego sądu garnizonowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest delegowany do pełnienia czynności sędziowskich w wojskowym sądzie okręgowym, w którym zajmował stanowisko na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, albo do którego został przeniesiony.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do sędziów, którzy:

- 1) byli członkami Krajowej Rady Sądownictwa wybranymi przez Sejm spośród sędziów,
- 2) zostali powołani do pełnienia funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych albo Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych.

3. Rozpoczęcie okresu delegowania, o którym mowa w ust. 1, stwierdza prezes sądu, do którego delegowano sędziego. Podjęcie czynności w okresie delegowania nie wymaga ustalenia nowego podziału czynności.

3a. Sędziemu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje wynagrodzenie kształtowane zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do sędziego delegowanego na podstawie przepisów ogólnych.

4. Sędzia, o którym mowa w ust. 1, może ustąpić z delegowania za 6-miesięcznym uprzedzeniem.

5. Po zakończeniu delegowania, o którym mowa w ust. 1, sędzia jest obowiązany do podejmowania czynności w sprawach przydzielonych w dotychczasowym miejscu służbowym, aż do czasu ich zakończenia, i zachowuje w tym zakresie jurysdykcję.
6. Prezes właściwego sądu apelacyjnego deleguje na czas nieokreślony sędziego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, na jego wniosek do dalszego pełnienia czynności sędziego na dotychczasowym miejscu służbowym po upływie terminu wskazanego w ust. 1, jeżeli sędzia bierze udział w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, o którym mowa w art. 29 ust. 2.
7. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego deleguje na czas nieokreślony sędziego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, na jego wniosek do dalszego pełnienia czynności sędziego na dotychczasowym miejscu służbowym po upływie terminu wskazanego w ust. 1, jeżeli sędzia bierze udział w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, o którym mowa w art. 29 ust. 2.
8. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej deleguje na czas nieokreślony sędziego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na jego wniosek do dalszego pełnienia czynności sędziego na dotychczasowym miejscu służbowym po upływie terminu wskazanego w ust. 1, jeżeli sędzia bierze udział w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, o którym mowa w art. 29 ust. 2.
9. Delegacje, o których mowa w ust. 5–7, ustają z chwilą ustąpienia przez sędziego za trzymiesięcznym uprzedzeniem albo z chwilą prawomocnego zakończenia w stosunku do sędziego postępowania, o którym mowa w art. 29 ust. 2, chyba że została podjęta uchwała o przedstawieniu wniosku o powołanie tego sędziego do pełnienia urzędu na stanowisku w sądzie, do którego jest delegowany. Przepis ust. 4 stosuje się.
10. Do delegacji do Naczelnego Sądu Administracyjnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się art. 40 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Art. 5. 1. Stosunek służbowy na stanowisku sędziego osoby, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, nie zajmowała stanowiska sędziego, na które została powołana w inny sposób niż w wyniku wniosku o powołanie sędziego, przedstawionego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, albo na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 2, ustaje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Od wynagrodzenia wypłaconego osobie, o której mowa w ust. 1, na stanowisku sędziego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zasadach określonych w art. 91 § 10 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334 i 1907), z zastrzeżeniem art. 7 ust. 2.

3. Osoba, która została powołana do zawodowej służby wojskowej w związku objęciem stanowiska sędziego sądu wojskowego, na które została powołana na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zostaje z mocy prawa zwolniona z tej służby z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Prezes właściwego wojskowego sądu okręgowego lub właściwego wojskowego sądu garnizonowego stwierdza zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej w drodze rozkazu personalnego wydanego w celach ewidencyjnych. Przepisów art. 236, art. 458 i art. 459 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248 , 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871, 1907, z 2025 r. poz. 39) nie stosuje się.

Art. 6. 1. Prezes właściwego sądu apelacyjnego albo właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego mianuje osobę, o której mowa w art. 5 ust. 1, na jej wniosek na stanowisko referendarza sądowego w sądzie powszechnym lub sądzie administracyjnym, w którym osoba ta pełniła urząd na stanowisku sędziego, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wniosek spóźniony nie wywołuje skutków prawnych.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do osób, które zostały powołane do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 7. 1. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko prokuratora, może na wniosek złożony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostać powołana na poprzednio zajmowane stanowisko prokuratorskie, chyba że na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 1, została mianowana na stanowisko referendarza sądowego. Przepisy art. 132 § 5 i 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2024 r. poz. 390) stosuje się.

2. Stosunek służbowy na stanowisku prokuratora osoby, o której mowa w ust. 1, nawiązuje się z chwilą doręczenia jej zawiadomienia o powołaniu.

3. Okres pracy na stanowisku sędziowskim, na które osoba, o której mowa w ust. 1, została powołana na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zalicza się do okresu, na podstawie którego nabywa się uprawnienie do wynagrodzenia zasadniczego w wyższej stawce.

4. Osobie, o której mowa w ust. 1, powołanej na stanowisko prokuratora przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w tej stawce, w jakiej otrzymywała je ostatnio zajmując stanowisko prokuratorskie, o którym mowa w ust. 1. Jeżeli okres pracy na tym stanowisku od nabycia uprawnienia do tej stawki, z uwzględnieniem okresu, o którym mowa w ust. 3, uzasadnia nabycie przez osobę, o której mowa w ust. 1, uprawnienia do wynagrodzenia zasadniczego w wyższej stawce, przysługuje jej wynagrodzenie zasadnicze w tej stawce.

5. W przypadku nienawiązania stosunku służbowego prokuratora w trybie określonym w ust. 1, od wynagrodzenia wypłaconego na stanowisku prokuratora i sędziego, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, składkę za ten okres przewidzianą w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 497, 863, 1243 i 1615) przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zasadach określonych w art. 91 § 10 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334 i 1907) i w art. 126 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 oraz z 2025 r. poz. 304). O obowiązku przekazania środków Prokurator Generalny zawiadamia prezesa właściwego sądu.

Art. 8. 1. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, wykonywała zawód adwokata, może ubiegać się o uzyskanie wpisu na listę adwokatów na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2024 r. poz. 1564).

2. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, wykonywała zawód radcy prawnego, może ubiegać się o uzyskanie wpisu na listę radców prawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499).

3. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, wykonywała zawód notariusza, może ubiegać się o powołanie na stanowisko notariusza na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1001).

Art. 9. 1. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko Prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, może na wniosek złożony Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostać zatrudniona na stanowisku starszego radcy albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że nie spełnia warunków zatrudnienia na tych stanowiskach określonych w odrębnych przepisach.

2. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała w instytucji publicznej stanowisko związane ze stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego, może na wniosek złożony kierownikowi właściwej instytucji publicznej w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy powrócić na poprzednio zajmowane stanowisko, chyba że nie spełnia warunków do objęcia tego stanowiska określonych w odrębnych przepisach.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli osoba, o której mowa w tych przepisach, na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 6 ust. 2, została mianowana na stanowisko referendarza sądowego.

Art. 10. 1. Osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1, która przeszła lub została przeniesiona w stan spoczynku, staje się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy sędzią w stanie spoczynku na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1.

2. Uposażenie z tytułu stanu spoczynku osoby, o której mowa w ust. 1, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustala się w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, które byłoby pobierane w dniu przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku na stanowisku sędziego zajmowanym bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, i z uwzględnieniem aktualnej podstawy tego wynagrodzenia. Przepis art. 3 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, może używać tytułu przysługującego sędziemu w stanie spoczynku składającego się z nazwy stanowiska sędziowskiego zajmowanego bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, i wyrazów „w stanie spoczynku”.

Art. 11. 1. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko prokuratora, a następnie jako sędzia przeszła lub została przeniesiona w stan spoczynku, staje się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prokuratorem w stanie spoczynku, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 2.

2. Uposażenie z tytułu stanu spoczynku osoby, o której mowa w ust. 1, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustala się w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, które byłyby pobierane w dniu przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku na stanowisku prokuratora zajmowanym bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, i z uwzględnieniem aktualnej podstawy tego wynagrodzenia. Art. 7 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 12. 1. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, nie zajmowała stanowiska sędziego lub prokuratora, a następnie jako sędzia przeszła lub została przeniesiona w stan spoczynku, traci z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienie do stanu spoczynku i do uposażenia z tytułu stanu spoczynku.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, nabywa prawo do emerytury lub renty na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1631 i 1674).

3. Od wynagrodzenia wypłaconego osobie, o której mowa w ust. 1, na stanowisku sędziego, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na zasadach określonych w art. 91 § 10 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

4. Do osoby, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 8 i art. 9.

Art. 13. 1. Osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1, która została przeniesiona w stan spoczynku na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1259), traci z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienie do stanu spoczynku i do uposażenia z tytułu stanu spoczynku oraz powraca do pełnienia urzędu sędziego na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1. Przepisy art. 3 ust. 2–4 stosuje się.

2. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która została przeniesiona w stan spoczynku na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1259), traci z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienie do stanu spoczynku i do uposażenia z tytułu stanu spoczynku.

3. Do osób, o których mowa w ust. 1 i 2, i zajmowanych przez nie stanowisk sędziowskich stosuje się art. 28 ust. 1-3. Osoby te biorą udział w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu sędziego w Sądzie Najwyższym na zasadach określonych w art. 29 ust. 2-5.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do osób, którym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przysługuje uprawnienie do przejścia w stan spoczynku ze względu na wiek. W przypadku tych osób stosuje się art. 10 i art. 11.

5. Osoba, o której mowa w ust. 2, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko prokuratora, może złożyć wniosek o powołanie na stanowisko prokuratora w trybie i na zasadach określonych w art. 7 ust. 1. Przepisy art. 7 ust. 2 i 3 stosuje się.

6. Do osób, o których mowa w ust. 2, które bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, nie zajmowały stanowiska sędziego lub prokuratora, stosuje się art. 12 ust. 2-4.

Art. 14. (skreślony)

Art. 15. 1. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz osób, których dotyczą występujące z mocy niniejszej ustawy skutki, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, art. 10 ust. 1, 3 i 5, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ust. 1, 2 i 4. Wykaz obejmuje:

- 1) imiona, nazwisko, datę urodzenia, stanowisko i datę powołania na to stanowisko każdej z osób, których skutki te dotyczą,
- 2) wskazanie określonych skutków i ich podstawy prawnej.

2. Błędy w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, w zakresie danych określonych w ust. 1 pkt 1 Minister Sprawiedliwości prostuje w drodze obwieszczenia.

3. Od obwieszczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

4. Na potrzeby sporządzenia wykazu, o którym mowa w ust. 1, Minister Sprawiedliwości może żądać od organów władzy publicznej dokumentów, informacji i wyjaśnień.

5. Prezes właściwego sądu niezwłocznie zawiadamia Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wystąpieniu skutków, o których mowa w art. 5 ust. 2, art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 3.

Art. 15a. 1. Osoba, której dotyczą skutki występujące z mocy niniejszej ustawy, może wnieść odwołanie do Sądu Najwyższego od wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, w zakresie prawidłowości określenia w stosunku do niej skutków wynikających z niniejszej ustawy. Odwołanie może dotyczyć pominięcia w wykazie.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, może również wnieść właściwy prezes sądu będącego dotychczasowym miejscem służbowym osoby, o której mowa w ust. 1.

3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, powinno czynić zadość wymaganiom przewidzianym przez ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 1658) dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) oznaczenie wpisu, od którego jest wniesione, z zaznaczeniem zakresu zaskarżenia;
- 2) przedstawienie zarzutów dotyczących nieprawidłowości określenia w wykazie skutków wynikających z niniejszej ustawy;
- 3) uzasadnienie zarzutów;
- 4) wniosek o uchylenie wpisu do wykazu ze wskazaniem w razie takiej potrzeby prawidłowego określenia w stosunku do odwołującego się skutków wynikających z niniejszej ustawy.

4. Odwołanie wnosi się bezpośrednio do Sądu Najwyższego w terminie dwutygodniowym od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia odwołania.

5. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje skutków występujących z mocy niniejszej ustawy.

6. W sprawach odwołań właściwa jest Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Przydział sprawy sędziemu referentowi następuje według kolejności wpływu odwołania i z uwzględnieniem kolejności alfabetycznej nazwisk wszystkich sędziów Sądu Najwyższego na liście prowadzonej w tym celu przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych.

7. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w składzie pięciu sędziów wyznaczonych spośród całego składu Sądu Najwyższego i sędziów delegowanych do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym, z uwzględnieniem ust. 6 zdanie drugie. Składowi rozpoznającemu odwołanie przewodniczy sędzia Sądu Najwyższego zajmujący stanowisko w Izbie Cywilnej albo w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych. Sędzia delegowany nie może być sędzią sprawozdawcą.

8. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznania odwołania.

9. Odwołanie niespełniające warunków formalnych, spóźnione, wniesione przez osobę do tego nieuprawnioną lub z innych powodów niedopuszczalne Sąd Najwyższy odrzuca w składzie jednego sędziego. Odrzucenie odwołania niespełniającego warunków formalnych następuje bez wzywania o jego poprawienie lub uzupełnienie.

10. Rozstrzygnięcie w sprawie odwołania Sąd Najwyższy podejmuje niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wniesienia odwołania w przypadkach dotyczących osób powołanych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, a w pozostałych przypadkach nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia wniesienia odwołania.

11. W przypadku uwzględnienia odwołania Sąd Najwyższy uchyla wpis do wykazu albo uchyla wpis do wykazu w celu prawidłowego określenia w wykazie w stosunku do odwołującego się skutków wynikających z niniejszej ustawy.

12. W sprawach odwołań w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej z wyłączeniem art. 87¹ i art. 398⁹ tej ustawy. Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym. Postępowanie jest wolne od opłat sądowych.

Art. 15b. 1. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” uchylenie przez Sąd Najwyższy wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1. Obwieszczenie obejmuje datę i sygnaturę orzeczenia Sądu Najwyższego.

2. W przypadku uchylenia przez Sąd Najwyższy wpisu do wykazu w celu prawidłowego określenia w wykazie w stosunku do odwołującego się skutków wynikających z niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości dokonuje uzupełniającego obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1, w zakresie dotyczącym odwołującego się. Obwieszczenie obejmuje imiona, nazwisko, datę urodzenia, stanowisko i datę powołania na to stanowisko odwołującego się oraz wskazuje określone skutki i ich podstawę prawną. Przepis art. 15a stosuje się.

Art. 16. Członkowie rodziny osoby zmarłej po powołaniu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nabyli prawo do uposażenia rodzinnego, zachowują to prawo na zasadach obowiązujących w dniu jego nabycia.

Art. 17. 1. Osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Zachowują one prawo do wykorzystania tego urlopu na stanowisku, na które je przywrócono.

2. Osobom, o których mowa w art. 5 ust. 1, przysługuje ekwiwalent za dni niewykorzystanego urlopu. Wysokość ekwiwalentu obliczona jest z uwzględnieniem wysokości wynagrodzenia, wypłacanego tym osobom w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy powiększonego o równowartość stawki na ubezpieczenie społeczne. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się.

Art. 18. 1. Osoby, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, przebywające w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy na urlopie dla poratowania zdrowia, zachowują prawo do tego urlopu na stanowisku, na które je przywrócono. Wynagrodzenie, o którym mowa w art. 94f ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, określa się z uwzględnieniem wynagrodzenia przysługującego sędziemu na stanowisku, na które go przywrócono z uwzględnieniem aktualnej podstawy tego wynagrodzenia.

2. Osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1, które w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy przebywały na urlopie dla poratowania zdrowia, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą prawo do pozostałej części urlopu.

Art. 19. 1. Osobie, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2, której w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy upłynął trzeci miesiąc ciąży, przysługuje do dnia porodu i z tytułu niemożności wykonywania pracy w okresie urlopu macierzyńskiego wynagrodzenie, jakie przysługiwało jej w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy.

2. Osobie, o której mowa w art. 5 ust. 1, której w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, upłynął trzeci miesiąc ciąży przysługuje, nie dłużej jednak niż do dnia porodu, zasiłek macierzyński w wysokości wynagrodzenia pobieranego w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy, powiększonego o równowartość składki na ubezpieczenie społeczne, z zastrzeżeniem ust. 3. Osobie tej przysługuje urlop macierzyński na zasadach przewidzianych w ustawie z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2023 r., poz. 1465, 1871 i 1965). Zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego równy jest wysokości wynagrodzenia, jakie przysługiwało tej osobie w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy, powiększonego o równowartość składki na ubezpieczenie społeczne.

3. Osobie, o której mowa w ust. 2, która w okresie między końcem trzeciego miesiąca ciąży a dniem porodu została powołana na stanowisko referendarza sądowego na podstawie art. 6 ust. 1, albo powołana na stanowisko prokuratora na podstawie art. 7 ust. 1, albo przywrócona na zajmowane poprzednio stanowisko na podstawie art. 9, przysługuje w okresie od dnia powołania

albo przywrócenia na stanowisko do dnia porodu świadczenie w wysokości różnicy między wynagrodzeniem, jakie przysługiwało jej w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy, powiększonym o równowartość składki na ubezpieczenie społeczne, a odpowiednio wynagrodzeniem lub zasiłkiem macierzyńskim wypłacanym jej na stanowisku referendarza albo prokuratora lub na stanowisku, na które została przywrócona na podstawie art. 9. O podjęciu zatrudnienia przez tę osobę podmioty reprezentujące pracodawcę obowiązane są niezwłocznie zawiadomić prezesa sądu, w którym osoba ta zajmowała stanowisko sędziego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wpłaty świadczenia stanowiącego różnicę, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, dokonuje sąd, w którym osoba uprawniona do świadczenia zajmowała stanowisko sędziego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się.

4. Osobie, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2, która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie wykonywała pracy z uwagi na urlop ojcowski lub urlop, o którym mowa w art. 180 § 5, 7 lub 12-15 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przysługuje do dnia zakończenia urlopu wynagrodzenie w wysokości, w jakiej przysługiwało jej w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy.

5. Osobie, o której mowa w art. 5 ust. 1, która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie wykonywała pracy z uwagi na urlop ojcowski lub urlop, o którym mowa w art. 180 § 5, 7 lub 12-15 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przysługuje do dnia zakończenia urlopu zasiłek macierzyński w wysokości wynagrodzenia, jakie przysługiwało jej w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy, powiększonego o równowartość składki na ubezpieczenie społeczne.

6. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 2, 3 i 5, po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów, podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu przez okres pobierania zasiłku macierzyńskiego, a wypłacany im zasiłek pomniejszany jest o składkę na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne. W tym przypadku podmiotem zgłaszającym do ubezpieczenia i płatnikiem zasiłku jest sąd, w którym osoba ta zajmowała stanowisko sędziego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do zasiłków, o których mowa w ust. 2 i 5–6, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 6 ustawy z 29 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2780, z 2024 r., poz. 1871).

8. Do zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio art. 33-36 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 20. 1. Osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2, zachowuje prawo do urlopu rodzicielskiego udzielonego jej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na warunkach obowiązujących w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy.

2. Osoba, o której mowa w art. 5 ust. 1, która w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy korzysta z urlopu rodzicielskiego udzielonego jej przez sąd, zachowuje prawo do wykorzystania tego urlopu w zakresie, w jakim został jej udzielony. Jeżeli osoba ta do dnia poprzedzającego wejście w życie niniejszej ustawy łączyła korzystanie z urlopu z wykonywaniem pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy, wymiar urlopu pozostałego do wykorzystania po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy oblicza się na zasadach określonych w art. 1821f § 3 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Zasiłek macierzyński jest ustalany za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia zakończenia udzielonego urlopu, przy czym podstawę naliczenia zasiłku stanowi wynagrodzenie, jakie przysługiwało tej osobie w dniu poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy w wysokości dotychczasowej powiększonej o równowartość składek na ubezpieczenie społeczne. Osoba ta nie zachowuje prawa do korzystania z urlopu połączonego z wykonywaniem pracy.

3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do zasiłku, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 6 ustawy z 29 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

4. Do osób, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 6 i 8.

Art. 21. Zasady określone w art. 19 i art. 20 stosuje się odpowiednio do osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy korzystały z urlopu na prawach urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego, o których mowa w art. 183 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 22. 1. Osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2, która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy korzystała z uprawnienia, o którym mowa w art. 83a ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, korzysta z tego uprawnienia na tych samych zasadach na stanowisku, na które ją przywrócono, z zastrzeżeniem, że wysokość wynagrodzenia oblicza się stosunkowo od wynagrodzenia przysługującego na tym stanowisku.

2. Jeżeli osobie, o której mowa w art. 5 ust. 1, udzielono urlopu wychowawczego, którego okres nie upłynął w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy uznaje się, że urlop ten został udzielony

do dnia poprzedzającego wejście w życie niniejszej ustawy. W tym przypadku wniosku o udzielenie urlopu wychowawczego nie wlicza się do liczby wniosków, o których mowa w art. 186 § 8 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 23. Pożyczka na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, o której mowa w art. 96 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, udzielona osobie, o której mowa w art. 5 ust. 1, podlega zwrotowi w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wraz z oprocentowaniem w stosunku rocznym w wysokości średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określanego corocznie w ustawie budżetowej, jednak nie większej niż w wysokości stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego, z uwzględnieniem dokonanych spłat. Spłata może nastąpić w miesięcznych ratach lub jednorazowo.

Art. 24. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uchwały, o których mowa w art. 2 ust. 1, nie stanowią podstawy do powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do uchwał Krajowej Rady Sądownictwa o przedstawieniu wniosku o powołanie, na podstawie którego do pełnienia urzędu na stanowisku:

- 1) sędziego sądu rejonowego została przedstawiona osoba, o której mowa w art. 15 ust. 11, art. 18 lub 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw;
- 2) sędziego sądu rejonowego została przedstawiona osoba będąca asesorem sądowym;
- 3) sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego została przedstawiona osoba zajmująca stanowisko asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, na które zgłosiła swoją kandydaturę przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw;
- 4) sędziego została przedstawiona osoba powracająca na to stanowisko, chyba że osoba ta została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 25. 1. Jeżeli osoba, która na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, objęła stanowisko sędziego, a następnie zrzekła się urzędu, zgłosi zamiar powrotu na urząd sędziego i poprzednio zajmowane stanowisko, Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana bez zastosowania art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa:

- 1) w przypadku osoby, która bezpośrednio przed powołaniem do pełnienia urzędu sędziego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zajmowała stanowisko sędziego, na które została powołana w inny sposób niż w wyniku wniosku o powołanie sędziego, przedstawionego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, albo na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 2 – przedstawia wniosek o powołanie na to stanowisko, chyba że nie spełnia ona warunków powołania na urząd sędziego określonych w odrębnych przepisach;
- 2) w przypadku osoby, która w dniu podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, nie zajmowała stanowiska sędziego, odmawia przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 2 ust. 2.

Art. 26. 1. Krajowa Rada Sądownictwa, ukształtowana bez zastosowania art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, odwołuje sędziego z delegowania, o którym mowa w art. 4 ust. 1, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, prezesa właściwego sądu apelacyjnego w stosunku do sędziów pełniących czynności sędziowskie w sądach z obszaru apelacji, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w stosunku do sędziów pełniących czynności sędziowskie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym lub właściwego rzecznika dyscyplinarnego, jeżeli wymaga tego wzgląd na postrzeganie sądu jako organu bezstronnego lub niezależnego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa sędzia może odwołać się do Sądu Najwyższego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 1186). Wniesienie odwołania nie wstrzymuje skuteczności uchwały.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 4 ust. 5 nie stosuje się.

Art. 27. 1. Sprawy indywidualne inne niż sprawy w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, sędziego Naczelnego

Sądu Administracyjnego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, sędziego wojkowego sądu okręgowego lub sędziego wojkowego sądu garnizonowego, rozstrzygnięte uchwałami Krajowej Rady Sądownictwa, o których mowa w art. 1, podlegają ponownemu rozpatrzeniu na wniosek uczestnika postępowania zgłoszony w terminie 6 miesięcy od dnia pierwszego posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej bez zastosowania art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

2. Postępowanie prowadzone na skutek odwołania od uchwały podjętej w sprawie, o której mowa w ust. 1, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Sąd Najwyższy umarza w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do uchwał w przedmiocie:

- 1) przedstawienia wniosku o mianowanie egzaminowanego aplikanta aplikacji sędziowskiej lub aplikacji prokuratorskiej na stanowisko asesora sądowego w sądzie powszechnym;
- 2) przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku asesora sądowego w sądzie administracyjnym.

4. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do uchwał w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska przez sędziego przechodzącego w stan spoczynku. Sędzia w stanie spoczynku, którego dotyczy taka uchwała, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio, jeżeli przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

5. W celu wykonania prawa, o którym mowa w ust. 4, sędzia zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa zamiar powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko. Krajowa Rada Sądownictwa w terminie miesiąca wydaje w tej sprawie uchwałę. Od uchwały negatywnej sędzia może odwołać się do Sądu Najwyższego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

6. W przypadku dokonania przez sędziego zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

7. Prawo, o którym mowa w ust. 4, wygasa dwanaście miesięcy przed ukończeniem wieku, po osiągnięciu którego sędzia z powodu wieku nie może dłużej zajmować stanowiska. Wygaśnięcie tego prawa w toku postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa albo przed Sądem Najwyższym stanowi podstawę do umorzenia postępowania.

8. Prawo powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko przysługuje sędziemu w stanie spoczynku, który nie złożył Krajowej Radzie Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, oświadczenia o woli dalszego zajmowania stanowiska. W tym przypadku do zgłoszenia zamiaru powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko stosuje się odpowiednio ust. 4, 5 i 7.

9. W przypadku uwzględnienia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5 i 8, okres pozostawania przez sędziego w stanie spoczynku zalicza się do okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej.

10. Przepisy ust. 4-9 nie wyłączają roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej przez niezgodną z prawem odmowę wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska przez sędziego przechodzącego w stan spoczynku.

Rozdział 3

Ponowne przeprowadzenie postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

Art. 28. 1. Stanowisko sędziowskie objęte na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się stanowiskiem wolnym. Postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu sędziego na tym stanowisku jest przeprowadzane ponownie.

2. Stanowisko sędziowskie objęte na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, w zniesionych izbach Sądu Najwyższego z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się wolnym stanowiskiem sędziowskim w Sądzie Najwyższym.

3. O wolnych stanowiskach sędziowskich, o których mowa w ust. 1 i 2, Minister Sprawiedliwości obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" nie wcześniej niż po upływie 2 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. O wolnych stanowiskach sędziowskich w tym samym sądzie powszechnym, sądzie wojskowym, wojewódzkim sądzie administracyjnym i w tej samej izbie Sądu Najwyższego lub tej samej izbie Naczelnego Sądu Administracyjnego obwieszcza się łącznie, chyba że nie jest to możliwe lub celowe. Przepisów art. 31 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U.

z 2024 r. poz. 622) i art. 6 § 10, art. 6a § 2a i art. 7a § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych nie stosuje się.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli osoba, która objęła stanowisko sędziowskie na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zmarła, zrzekła się urzędu albo jej stosunek służbowy wygasł, przeszła lub została przeniesiona w stan spoczynku, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3, albo objęła następnie na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, inne stanowisko sędziowskie.

Art. 29. 1. Kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w postępowaniu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, może zgłosić każdy, kto spełnia wymogi do objęcia tego stanowiska określone w przepisach, o których mowa w art. 30.

2. Osoba, która objęła stanowisko sędziego na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, bierze udział w postępowaniu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w sądzie, w którym zajmowała stanowisko na skutek tej uchwały. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa zawiadamia zainteresowaną osobę o przystąpieniu do ponownego przeprowadzenia postępowania w tym przedmiocie.

3. Osoba powołana na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w zniesionej izbie Sądu Najwyższego bierze udział w postępowaniu, o którym mowa w art. 28 ust. 1, w sprawie powołania do pełnienia urzędu sędziego w Sądzie Najwyższym. Osoba ta w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa o przystąpieniu do ponownego przeprowadzenia postępowania w tym przedmiocie składa oświadczenie wskazujące izbę Sądu Najwyższego, w której ubiega się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. W przypadku niezłożenia oświadczenia albo złożenia go po terminie Krajowa Rada Sądownictwa umarza postępowanie w stosunku do zainteresowanej osoby.

4. Osoba biorąca udział w postępowaniach, o których mowa w art. 28 ust. 1–3, nie może do czasu zakończenia postępowania zgłosić swojej kandydatury na inne wolne stanowisko sędziowskie. Takie zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania.

5. Przepisów ust. 2–4 nie stosuje się jeżeli osoba, która objęła stanowisko sędziowskie na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1, zmarła, zrzekła się urzędu lub jej stosunek służbowy wygasł albo przeszła lub została przeniesiona w stan spoczynku, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3.

Art. 30. 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziego oraz czynności w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na tym stanowisku dokonuje się w zakresie wolnych stanowisk:

- 1) w Sądzie Najwyższym na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym,
- 2) w sądach powszechnych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
- 3) w Naczelnym Sądzie Administracyjnym i w wojewódzkich sądach administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych,
- 4) w sądach wojskowych na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2250)

– w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku osób, o których mowa w art. 29 ust. 2–4, wymagania dotyczące długości stażu zawodowego koniecznego do objęcia stanowiska sędziego podlegają ocenie na podstawie przepisów obowiązujących w dniu zgłoszenia kandydatury na stanowisko sędziowskie, na które dana osoba została powołana na podstawie uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1.

3. Osoba, o której mowa w art. 29 ust. 2–4, może uzupełnić zgłoszenie na wolne stanowisko sędziowskie w terminie miesiąca od dnia doręczenia zawiadomienia Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa o ponownym przeprowadzeniu postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu sędziego. W przypadku tej osoby przy badaniu kwalifikacji do pełnienia urzędu sędziego nie bierze się pod uwagę czynności podejmowanych na stanowisku sędziowskim objętym na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 31. 1. Od czynności w postępowaniach, o których mowa w art. 28–30, oraz od innych wyłączona jest Krajowa Rada Sądownictwa działająca w składzie ukształtowanym na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

2. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatruje kandydatury w postępowaniach, o których mowa w art. 28–30, w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Rozdział 4

**Wzruszanie orzeczeń wydanych przez osoby powołane do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego na skutek uchwał podjętych przez Krajową Radę Sądownictwa
w latach 2018-2025**

Art. 32. 1. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 i 1634), które zostały prawomocnie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wyrok lub postanowienie orzekające co do istoty sprawy wydane przez sąd powszechny z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony lub uczestnika postępowania, którzy w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosili zarzuty co do prawidłowości składu sądu pierwszej instancji lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego i następnie na tej podstawie oparli zarzuty apelacji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do wyroków i postanowień orzekających co do istoty sprawy kończących postępowanie wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez sąd drugiej instancji z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, jeżeli strona lub uczestnik postępowania w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosili zarzuty co do prawidłowości składu sądu drugiej instancji lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

3. Do rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, właściwy jest sąd drugiej instancji.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, składa się do sądu właściwego w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, sąd drugiej instancji uchyla orzeczenie w przedmiocie apelacji oraz orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazuje sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania, a w przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 2 – uchyla orzeczenie w przedmiocie apelacji objęte wnioskiem i ponownie rozpoznaje sprawę w postępowaniu apelacyjnym.

6. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1 lub 2, dotyczy orzeczenia, które wywołało nieodwracalne skutki prawne, sąd odstępuje od uwzględnienia wniosku i ogranicza się do stwierdzenia, że orzeczenie wydano z naruszeniem prawa, oraz wskazania okoliczności, z powodu których wydał takie rozstrzygnięcie. W tym wypadku orzeczenie wydane na skutek wniosku traktuje się jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

7. Do postępowania w przedmiocie wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o wznowieniu postępowania. Postępowanie to jest wolne od opłat sądowych.

8. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wyrok lub postanowienie orzekające co do istoty sprawy w przedmiocie apelacji, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia albo wniosku Prokuratora Generalnego o unieważnienie orzeczenia na podstawie art. 96 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, wydane przez Sąd Najwyższy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony lub uczestnika postępowania, którzy w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosili zarzuty co do prawidłowości składu Sądu Najwyższego lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

9. Przepisu ust. 8 nie stosuje się do orzeczeń uchylających zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i przekazujących sprawę do ponownego rozpoznania sądowi niższej instancji.

10. Do rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 8, właściwy jest Sąd Najwyższy.

11. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 8, Sąd Najwyższy uchyla orzeczenie objęte wnioskiem i ponownie rozpoznaje sprawę.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, przepisy ust. 4, 6 i 7 stosuje się. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie stosuje się art. 87¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

13. Do orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, nie stosuje się art. 390 § 2, art. 398¹⁷ § 2 i art. 398²⁰ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

14. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego po wejściu w życie niniejszej ustawy nie można żądać wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem wydanym z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodów, o których mowa w ust. 1 i 8. Nie dotyczy to spraw o wznowienie postępowania wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

15. W postępowaniu apelacyjnym w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego sąd uchyla zaskarżony wyrok lub postanowienie orzekające co do istoty sprawy wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji z powodu okoliczności związanych z powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy strona lub uczestnik postępowania w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnieśli z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparli zarzuty apelacji.

16. W postępowaniu kasacyjnym w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego Sąd Najwyższy uchyla wyroki lub postanowienia orzekające co do istoty sprawy wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi drugiej albo pierwszej instancji z powodu okoliczności związanych z powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy strona lub uczestnik postępowania w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnieśli z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparli skargę kasacyjną.

17. W przypadku zbiegu wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, ze skargą kasacyjną opartą na podstawie, o której mowa w ust. 16, czynności podejmuje sąd, w którym znajdują się akta

sprawy. Sąd Najwyższy może zwrócić akta sprawy sądowi właściwemu do rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2.

18. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, 2 i 8, oraz uwzględnienia apelacji z powodu, o którym mowa w ust. 15, albo skargi kasacyjnej z powodu, o którym mowa w ust. 16, właściwy sąd rozpoznaje sprawę w innym składzie.

19. Przepisy ust. 2–18 stosuje się odpowiednio do orzeczeń co do istoty sprawy wydanych przez sąd w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego na skutek odwołań od orzeczeń w postępowaniu dyscyplinarnym.

20. Przepisów ust. 1–18 nie stosuje się do orzeczeń wydanych w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy z 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 794 i 1222) i ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1428), z wyłączeniem orzeczeń co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu w sprawach orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Art. 33. 1. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 46), ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2024 r., poz. 977 i 1544) oraz ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2024 r., poz. 628, 850, 879, 1685 i 1721), które zostały prawomocnie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczenie kończące postępowanie sądowe lub postępowanie dyscyplinarne wydane przez sąd powszechny lub sąd wojskowy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony, która w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosiła zarzuty co do prawidłowości składu sądu pierwszej instancji lub co do niezawisłości i bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego i następnie na tej podstawie oparła zarzuty w środku odwoławczym.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do orzeczeń kończących postępowanie sądowe lub postępowanie dyscyplinarne wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez sąd powszechny lub sąd wojskowy w drugiej instancji z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, jeżeli strona w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosiła zarzuty co do prawidłowości składu sądu drugiej instancji lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo

art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego i następnie na tej podstawie wniosła kasację, chyba że nie miała uprawnienia do zaskarżenia prawomocnego orzeczenia kasacją.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, składa się do sądu właściwego w zawitym terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1.

4. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, sąd uchyla prawomocne orzeczenie oraz orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazuje sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania albo uchyla prawomocne orzeczenie oraz orzeczenie sądu pierwszej instancji i umarza postępowanie, jeśli postępowanie nie może się toczyć.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 2, sąd uchyla prawomocne orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania albo uchyla prawomocne orzeczenie i umarza postępowanie, jeśli postępowanie nie może się toczyć.

6. Do ustalenia właściwego sądu oraz do postępowania w przedmiocie wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego o wznowieniu postępowania sądowego, z wyłączeniem art. 435, art. 542, art. 545 § 2 i art. 546. Postępowanie jest wolne od opłat sądowych.

7. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczenie w przedmiocie zażalenia, apelacji, kasacji lub wznowienia postępowania albo wniosku Prokuratora Generalnego o unieważnienie orzeczenia na podstawie art. 96 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, wydane przez Sąd Najwyższy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony, która w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosiła zarzuty co do prawidłowości składu Sądu Najwyższego lub co do niezawisłości i bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, z zastrzeżeniem art. 39 ust. 1–4.

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się do orzeczeń uchylających zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i przekazujących sprawę do ponownego rozpoznania sądowi niższej instancji.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, przepisy ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.
10. Do uchwał Sądu Najwyższego wydanych z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, nie stosuje się art. 441 § 3 ustawy 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.
11. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy po wejściu w życie niniejszej ustawy nie można żądać wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem wydanym z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodów, o których mowa w ust. 1, 2 i 7. Nie dotyczy to spraw o wznowienie postępowania wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których strona żądała wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.
12. W postępowaniu odwoławczym w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy sąd uchyla zaskarżone orzeczenie kończące postępowanie sądowe lub postępowanie dyscyplinarne wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy strona w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podniosła z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparła zarzuty w środку odwoławczym.
13. Uchylając zaskarżone orzeczenie w przypadku, o którym mowa w ust. 12 zdanie pierwsze, sąd odwoławczy nie stosuje art. 435 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.
14. Po uchyleniu orzeczenia na skutek wniosku, o którym mowa w ust. 1, 2 i 7, a także po uchyleniu orzeczenia w postępowaniu, o którym mowa w ust. 12, w postępowaniu ponownym stosuje się art. 443 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania

karnego, jeśli do uchylenia orzeczenia doszło wskutek wniosku lub środka odwoławczego złożonego na korzyść oskarżonego.

15. W postępowaniu kasacyjnym w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy Sąd Najwyższy uchyla orzeczenia wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi drugiej instancji albo sądowi pierwszej instancji lub umarza postępowanie z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy strona w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosiła z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparła kasację.

16. Uchylając zaskarżone orzeczenie w przypadku, o którym mowa w ust. 15, Sąd Najwyższy nie stosuje art. 435 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. Po uchyleniu orzeczenia w postępowaniu ponownym stosuje się art. 443 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, jeśli do uchylenia orzeczenia doszło wskutek kasacji wniesionej wyłącznie na korzyść skazanego.

17. W przypadku zbiegu wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, z kasacją, o której mowa w ust. 15, czynności podejmuje sąd, w którym znajdują się akta sprawy. Sąd Najwyższy może zwrócić akta sprawy sądowi właściwemu do rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2.

18. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, 2 i 7 oraz środka odwoławczego, z powodu o którym mowa w ust. 12, lub kasacji, z powodu, o którym mowa w ust. 15, sąd, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania, rozpoznaje ją w innym składzie.

Art. 34. 1. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r., poz. 935 i 1685), prawomocnie zakończonych w wojewódzkim sądzie administracyjnym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyrok lub postanowienie kończące postępowanie w sprawie, wydane przez wojewódzki sąd administracyjny z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony lub uczestnika postępowania, którzy w

czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosili zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego i następnie na tej podstawie oparli zarzuty skargi kasacyjnej.

2. Do rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 1, właściwy jest Naczelny Sąd Administracyjny.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wyroku, o którym mowa w art. 15 ust. 1.

4. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Naczelny Sąd Administracyjny uchyla orzeczenie w przedmiocie skargi kasacyjnej oraz uchyla orzeczenie wojewódzkiego sądu administracyjnego objęte wnioskiem i przekazuje sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania. Sędziowie, którzy rozpoznawali skargę kasacyjną od orzeczenia, którego dotyczy wniosek, są wyłączeni od orzekania w postępowaniu wywołanym tym wnioskiem.

5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy orzeczenia, które wywołało nieodwracalne skutki prawne, Naczelny Sąd Administracyjny odstępuje od jego uchylenia i ogranicza się do stwierdzenia, że orzeczenie wydano z naruszeniem prawa, oraz wskazania okoliczności, z powodu których wydał takie rozstrzygnięcie. W tym wypadku orzeczenie wydane na skutek wniosku traktuje się jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

6. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do prawomocnych wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych uwzględniających skargę w całości.

7. Do postępowania w przedmiocie wniosku, o którym mowa w ust. 1, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi o wznowieniu postępowania z wyłączeniem art. 175 § 1. Postępowanie to jest wolne od opłat sądowych.

8. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wyrok co do istoty sprawy, wyrok w przedmiocie skargi kasacyjnej, wyrok w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie

niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia albo wniosku Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o unieważnienie prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 172 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wydane przez Naczelnny Sąd Administracyjny z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony lub uczestnika postępowania, którzy w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosili zarzuty co do prawidłowości składu Naczelnego Sądu Administracyjnego lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

9. Przepisu ust. 8 nie stosuje się do orzeczeń uchylających zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i przekazujących sprawę do ponownego rozpoznania wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu.

10. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 8, Naczelnny Sąd Administracyjny uchyla orzeczenie objęte wnioskiem i ponownie rozpoznaje sprawę. Sędziowie, którzy brali udział w wydaniu orzeczenia, którego dotyczy wniosek, są wyłączeni od orzekania w postępowaniu wywołanym tym wnioskiem.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, przepisy ust. 2-3, 5 i 7 stosuje się odpowiednio.

12. Do orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego wydanych z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, nie stosuje się art. 190 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

13. W sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi po wejściu w życie niniejszej ustawy nie można żądać wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem wydanym z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodów, o których mowa w ust. 1 i 8. Nie dotyczy to spraw o wznowienie postępowania wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

14. W postępowaniu odwoławczym w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Naczelnny Sąd Administracyjny uchyla zaskarżony wyrok lub postanowienie kończące postępowanie w sprawie, zaskarżone skargą kasacyjną wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do

ponownego rozpoznania wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu z powodu okoliczności związanych z powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy strona lub uczestnik postępowania w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnieśli z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparli zarzuty skargi kasacyjnej.

15. Jeżeli skarga kasacyjna zawiera zarzuty, o których mowa w ust. 14, wojewódzki sąd administracyjny w przypadku stwierdzenia, że spełnione zostały warunki uwzględnienia tego zarzutu, przed przedstawieniem akt Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu uchyła zaskarżone orzeczenie i na tym samym posiedzeniu rozpoznaje sprawę. Skład orzekający wyznacza się w drodze losowania, z wyłączeniem sędziów biorących udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia. Przepis art. 179a ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio.

16. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 14, wojewódzki sąd administracyjny, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, rozpoznaje ją w innym składzie.

Art. 35. 1. W sprawach prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez sąd dyscyplinarny, o którym mowa w art. 48 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, obwiniony może w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, złożyć wniosek o uchylenie wyroku lub uchwały, jeżeli zostały wydane przez sąd dyscyplinarny pierwszej instancji z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, oraz jeżeli obwiniony w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosił zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego i na tej podstawie oparł zarzuty odwołania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli sąd dyscyplinarny drugiej instancji orzekał przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy sąd dyscyplinarny drugiej instancji uchylił wyrok lub uchwałę sądu pierwszej instancji.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, rozpoznaje Naczelny Sąd Administracyjny - sąd dyscyplinarny drugiej instancji. Do wyznaczenia składu stosuje się art. 48 § 2 i 3 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, z zastrzeżeniem, że z losowania wyłącza się sędziów, którzy brali udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem oraz rozpoznawali odwołanie od wyroku lub uchwały wydanych z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1.

5. Uwzględniając wniosek, o którym mowa w ust. 1 lub 2, sąd dyscyplinarny drugiej instancji odpowiednio do okoliczności uchyla wyrok lub uchwałę wydaną przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji i rozstrzyga o odwołaniu albo umarza postępowanie, albo uchyla wyrok lub uchwałę wydaną przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji oraz uchyla wyrok lub uchwałę sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji i przekazuje sprawę sądowi dyscyplinarnemu pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Rozstrzygnięcie nie może zapaść na niekorzyść obwinionego.

6. W razie uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 5, właściwy sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w innym składzie.

7. W postępowaniu odwoławczym Naczelny Sąd Administracyjny – sąd dyscyplinarny drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok lub uchwałę wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu pierwszej instancji z powodu okoliczności związanych z jej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wyłącznie w przypadku, gdy obwiniony w czasie właściwym dla złożenia wniosku o wyłączenie sędziego podnosił z tego powodu zarzuty co do prawidłowości składu sądu lub co do niezawisłości lub bezstronności uczestniczącej w tym składzie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, i następnie na tej podstawie oparł zarzuty odwołania. Przepis ust. 6 stosuje się.

8. W zakresie nieuregulowanym do postępowania, o którym mowa w ust. 1-7 stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 56 Działu IX ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Art. 36. 1. Osoby, o których mowa w art. 3 ust. 1 lub 2, są wyłączone z mocy ustawy od rozpoznania wniosków, o których mowa w art. 32 ust. 1, 2 i 8, art. 33 ust. 1, 2 i 7, art. 34 ust. 1 i 8 oraz w art. 35 ust. 1 i 2 oraz od rozpoznania środków odwoławczych, o których mowa w art.

32 ust. 15, art. 33 ust. 12 i art. 35 ust. 7, a także skarg kasacyjnych, o których mowa w art. 32 ust. 16 i art. 34 ust. 14, oraz kasacji, o której mowa w art. 33 ust. 15.

2. Przepisów art. 32–35 nie stosuje się do orzeczeń wydanych z udziałem osób, o których mowa w art. 2 ust. 2.

Art. 37. 1. Uchwały Sądu Najwyższego podjęte z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, nie mają mocy zasady prawnej i nie stosuje się do nich trybu określonego w art. 88 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

2. Do uchwał Naczelnego Sądu Administracyjnego podjętych z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, nie stosuje się art. 187 § 2 i art. 269 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Art. 38. 1. Orzeczenie Sądu Najwyższego w przedmiocie skargi nadzwyczajnej wydane z udziałem osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 lub 2 albo art. 5 ust. 1, podlega uchyleniu na wniosek strony lub innego uczestnika postępowania złożony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Postępowanie w przedmiocie wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest wolne od opłat sądowych. Do postępowania w przedmiocie tego wniosku w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) spraw cywilnych - przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego;
- 2) spraw karnych - przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

3. W przypadku uchylenia orzeczenia na skutek wniosku, o którym mowa w ust. 1, Sąd Najwyższy ponownie rozpoznaje skargę nadzwyczajną w trybie i na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 48, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39. *(skreślony)*

Rozdział 5

Zmiany w przepisach

Art. 40. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 i 863) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 48 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie, nie może orzekać co do tej skargi.”;

2) uchyla się art. 388³;

3) art. 398¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 398¹. § 1. Od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców lub Rzecznik Praw Pacjenta może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

§ 2. Wniesienie skargi kasacyjnej przez stronę wyłącza - w zaskarżonym zakresie - wniesienie skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Finansowego, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców lub Rzecznika Praw Pacjenta.”;

4) w art. 626¹¹ § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W razie wniesienia skargi kasacyjnej, wpisu wzmianki o skardze kasacyjnej dokonuje się z urzędu niezwłocznie po przedstawieniu przez zainteresowanego zawiadomienia o wniesieniu tej skargi.

§ 3. Do wzmianki o apelacji i skardze kasacyjnej odpowiednio stosuje się art. 626⁷.”;

5) dodaje się art. 678¹ w brzmieniu:

„Art. 678¹ § 1. Sąd uchyla prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, jeżeli w odniesieniu do tego samego spadku zostało wcześniej wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku. Sąd może także uchylić je z urzędu.

§ 2. W sprawie, o której mowa w § 1, właściwy jest sąd, który orzekał jako sąd pierwszej instancji w postępowaniu, w którym wydano prawomocne postanowienie będące przedmiotem uchylenia.

§ 3. Sąd wzywa do udziału w sprawie uczestników postępowania, w którym zapadło prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, w przedmiocie uchylenia którego toczy się postępowanie.

§ 4. Sąd bada jedynie fakt wydania kolejnego prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku co do tego samego spadku.

§ 5. Sąd może wydać postanowienie na posiedzeniu niejawnym.

§ 6. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

§ 7. Przepisy § 1–6 stosuje się odpowiednio do stwierdzenia nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego.”.

Art. 41. (zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych – pominięto)

Art. 42. (zmiany w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – pominięto)

Art. 43. (zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych – pominięto)

Art. 44. (zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych – pominięto)

Art. 45. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2024 r., poz. 1186) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.";

2) art. 44a otrzymuje brzmienie:

"Art. 44a. Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwałę zawierającą wniosek o powołanie do pełnienia urzędu sędziego albo asesora sądowego wraz z uzasadnieniem.";

3) art. 44b otrzymuje brzmienie:

"Art. 44b. Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwałę zawierającą wniosek o mianowanie na stanowisko asesora sądowego w sądzie powszechnym wraz z uzasadnieniem.";

4) uchyla się art. 45a-45c.

Art. 46. (Zmiany w ustawie – Prawo o prokuraturze - pominięto)

Art. 47. (Zmiany w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw – skreślone)

Art. 48. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2024 r. poz. 622) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne;”;

2) w art. 3:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych.”;

b) uchyla się pkt 4;

3) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Liczbę stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym, w tym ich liczbę poszczególnych w izbach, o których mowa w art. 3, określa w drodze rozporządzenia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, mając na uwadze sprawne i efektywne wykonywanie zadań Sądu Najwyższego. Liczba ta nie może być mniejsza niż 100 i większa niż 125.”;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. § 1. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego uchwała regulamin Sądu Najwyższego, w którym ustala wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego, zasady wewnętrznego postępowania oraz szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziego, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Sądu Najwyższego, jego izb i organów, specyfikę postępowań prowadzonych przed Sądem Najwyższym, w tym postępowań dyscyplinarnych, oraz liczbę i rodzaj rozpoznawanych spraw.

§ 2. Regulamin Sądu Najwyższego podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

5) *(skreślony)*

6) *(skreślony)*

7) w art. 12 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na sześcioletnią kadencję spośród dwóch kandydatów wybranych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego. Sędzia Sądu Najwyższego może być powołany tylko na jedną kadencję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Sędzia Sądu Najwyższego powołany na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego może zajmować to stanowisko tylko do czasu przejścia w stan spoczynku, przeniesienia w stan spoczynku albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego Sądu Najwyższego.;

8) w art. 13 § 1-7 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Każdy sędzia Sądu Najwyższego ma prawo zgłosić jednego kandydata na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 2. Zgłoszenia kandydata dokonuje się przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego dokonującemu wyboru, o którym mowa w art. 12 § 2, niezwłocznie po jego rozpoczęciu.

§ 3. Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Sądu Najwyższego dokonującemu wyboru, o którym mowa w art. 12 § 2, przewodniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, a w przypadku, gdy nie jest to możliwe lub gdy wyraził zgodę na kandydowanie, sędzia, którego kandydatura nie została zgłoszona, najstarszy służbą na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

§ 4. Do podjęcia uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego w sprawie wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, wymagana jest obecność co najmniej 2/3 sędziów każdej izby. Jeżeli nie doszło do wyłonienia dwóch kandydatów albo podjęcia uchwały, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego zamyka posiedzenie i ponownie zwołuje Zgromadzenie Ogólne w sprawie przedstawiania kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego nie później niż 4 tygodnie od dnia tego posiedzenia. Jeżeli uchwały nie podjęto ze względu na brak wymaganego kworum, do podjęcia uchwały na kolejnym posiedzeniu wymagana jest obecność co najmniej 2/3 liczby sędziów Sądu Najwyższego. Kworum, o którym mowa w zdania poprzedzających, oblicza się biorąc pod uwagę obsadzone stanowiska sędziów Sądu Najwyższego.

§ 5. Każdy sędzia uczestniczący w głosowaniu może oddać tylko jeden głos. Głosowanie jest tajne.

§ 6. Kandydatami na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wybranymi przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego są kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego uzyskało równą liczbę głosów, a uznanie ich za wybranych spowodowałoby przekroczenie liczby wybieranych kandydatów przeprowadza się ponowne głosowanie z udziałem tylko tych kandydatów. Przepis § 5 stosuje się.

§ 7. Niezwłocznie po wybraniu kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego przekazuje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwałę, o której mowa w § 4, wraz z protokołem głosowania.”;

9) w art. 13 uchyla się § 8;

10) uchyla się art. 13a;

11) w art. 14

a) *(skreślony)*

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie nieobecności lub zwolnienia stanowiska albo zawieszenia w czynnościach służbowych, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego zastępuje, wykonując przewidziane w ustawach uprawnienia i obowiązki Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego najstarszy służbą na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego. W braku możliwości ustalenia zastępstwa w ten sposób, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie określonym w zdaniu poprzednim zastępuje sędzia Sądu Najwyższego, który najdłużej zajmował stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego.”;

12) w art. 15:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prezes Sądu Najwyższego jest powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na pięcioletnią kadencję spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez

zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego. Sędzia Sądu Najwyższego może być powołany najwyżej na dwie nienastępujące po sobie kadencje Prezesa Sądu Najwyższego.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego oraz ich wyboru przez zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego przepisy art. 12 § 2, art. 13 stosuje się odpowiednio.”,

c) uchyla się § 4,

d) dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. W razie nieobecności lub zwolnienia stanowiska albo zawieszenia w czynnościach służbowych, Prezesa Sądu Najwyższego zastępuje, wykonując przewidziane w ustawach uprawnienia i obowiązki, najstarszą służbą na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego przewodniczący wydziału w izbie, którą kieruje ten Prezes. W braku możliwości ustalenia zastępstwa w ten sposób, Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie określonym w zdaniu poprzednim zastępuje, najstarszy służbą na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego sędzia orzekający w izbie, którą kieruje Prezes.”;

13) *(skreślony)*

14) *(skreślony)*

15) *(skreślony)*

16) w art. 17:

a) § 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dokonywanie wyboru dwóch kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz przedstawianie ich Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej”,

- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) opiniowanie kandydatów na stanowisko sędziów Sądu Najwyższego;”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Sądu Najwyższego przewodniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, z uwzględnieniem art. 13 § 3 oraz art. 14 § 2.”,

c) § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. O terminie i porządku posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zawiadamia sędziów Sądu Najwyższego najpóźniej 7 dni przed dniem posiedzenia, z uwzględnieniem art. 13 § 4 zdanie czwarte.”,

d) *(skreślony)*

17) w art. 19 § 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dokonywanie wyboru dwóch kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą danej izby;”,

b) dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) opiniowanie kandydatów na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w danej izbie;”;

18) *(skreślony)*

19) *(skreślony)*

20) *(skreślony)*

21) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23 § 1. Do właściwości Izby Cywilnej należą sprawy z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, własności intelektualnej, rodzinnego i opiekuńczego, a także sprawy dotyczące rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów.

§ 2. Do właściwości Izby należą także skargi dotyczące przewlekłości postępowania w sprawach, o których mowa w § 1, przed sądem apelacyjnym oraz skargi dotyczące przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach wymienionych w art. 25 § 1.”;

22) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24 § 1. Do właściwości Izby Karnej należą sprawy rozpoznawane na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 46), ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2023 r., poz. 654 i 818), ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o

wykroczenia (Dz.U. z 2024 r., poz. 334), oraz inne sprawy, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, w tym sprawy dyscyplinarne i sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów Sądu Najwyższego, sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury, a także sprawy podlegające orzecznictwu sądów wojskowych.

§ 2. Do właściwości Izby należą także skargi dotyczące przewlekłości postępowania w sprawach, o których mowa w § 1, przed sądem apelacyjnym.”;

23) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. § 1. Do właściwości Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych należą sprawy z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i sprawy publiczne, w tym sprawy z zakresu zamówień publicznych oraz sprawy rejestrowe, z wyłączeniem spraw dotyczących rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów, a także sprawy z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, jak również sprawy z zakresu regulacji energetyki, telekomunikacji i poczty, transportu kolejowego oraz z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego.

§ 2. Do właściwości Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych należy także rozpoznawanie:

- 1) protestów wyborczych i protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzanie ważności wyborów i referendum, a także spraw, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej;
- 2) odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przypadkach przewidzianych w przepisach szczególnych;
- 3) spraw, w których złożono odwołanie od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
- 4) spraw, w których złożono odwołanie od postanowienia Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15;
- 5) spraw, w których wniesiono apelację od decyzji administracyjnej Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne

Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022, o której mowa w art. 36 pkt 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (Dz.U. z 2024 r., poz. 548);

- 6) spraw z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku;
 - 7) skarg dotyczących przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym w sprawach wymienionych w art. 25 § 1;
 - 8) skarg dotyczących przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach wymienionych w art. 23 § 1 oraz w sprawach wymienionych w art. 24 § 1;
 - 9) innych spraw z zakresu prawa publicznego niezastrzeżonych do właściwości innych izb Sądu Najwyższego.”;
- 24) uchyla się art. 26;
- 25) *(skreślony)*
- 26) w art. 29:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w terminie trzech miesięcy od dnia przedstawienia wniosku Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.”;
 - b) uchyla się § 2 i 3;
- 27) art. 30 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 30. § 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego może być powołany ten, kto:
- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych, a także nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub nie wydano prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne w sprawie popełnienia przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego;
 - 2) jest nieskazitelnego charakteru;

- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wyróżnia się wysokim poziomem wiedzy prawniczej;
- 5) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego;
- 6) ma co najmniej dziesięcioletni staż na stanowisku sędziego;
- 7) nie pełnił służby, nie pracował ani nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2023 r., poz. 102).

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 6, nie dotyczą osoby, która:

- 1) ma co najmniej 15-letni staż na stanowisku prokuratora albo co najmniej przez 15 lat wykonywała w Polsce zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza;
- 2) ma co najmniej 15-letni staż na stanowisku Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy;
- 3) posiada tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki prawne i pracowała w polskiej szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytucie naukowo-badawczym lub innej placówce naukowej.

§ 3. Jeżeli kandydat ma staż na stanowisku sędziego i pełnił stanowisko lub wykonywał zawód, o którym mowa w § 2 pkt 1 lub 2, wymagany łączny okres stażu na stanowisku sędziego i pełnienia stanowiska lub wykonywania zawodu wynosi co najmniej 12 lat.

§ 4. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego może być powołany ten, kto zajmował jedno ze stanowisk określonych w § 1 pkt 6 lub § 2 w okresie dwóch lat bezpośrednio przed zgłoszeniem na wolne stanowisko sędziowskie.

§ 5. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 7, stosuje się do osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.”;

28) dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a § 1. Kandydatury na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego są rozpatrywane w postępowaniu konkursowym, które toczy się przed organami Sądu Najwyższego oraz Krajową Radą Sądownictwa.

§ 2. Celem postępowania konkursowego jest wyłonienie kandydatów o najwyższym poziomie wiedzy prawniczej, najwyższych kwalifikacjach etycznych i najlepszych predyspozycjach osobowościowych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.”;

29) w art. 31:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, może zgłosić swoją kandydaturę w konkursie na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w ciągu miesiąca od obwieszczenia, o którym mowa w § 1.

§ 3. Kandydaturę zgłasza się Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego przez złożenie karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego we wskazanej w obwieszczeniu izbie.”;

b) uchyla się § 3a–3d;

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Do karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego kandydat może dołączyć także inne dokumenty popierające jego kandydaturę, w szczególności opinie i rekomendacje.”;

d) po § 4 dodaje się § 5–13 w brzmieniu:

„§ 5. Do karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego kandydat dołącza ponadto:

1) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą osoby kandydata i zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, chyba że kandydatem jest sędzia lub prokurator;

2) jeżeli kandydat jest urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – złożone w postaci papierowej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2023 r., poz. 342 ze zm.), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 6. Jeżeli zgłoszenie na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego nie spełnia wymagań formalnych, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wzywa kandydata do jego uzupełnienia w terminie 7 dni.

§ 7. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego pozostawia bez rozpoznania kandydaturę zgłoszoną po upływie terminu, nieuzupełnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 30 § 1 pkt 1, 3, 5, 6 i 7 oraz § 2–4. Na postanowienie o pozostawieniu kandydatury bez rozpoznania kandydatowi przysługuje odwołanie do Kolegium Sądu Najwyższego w terminie 14 dni od jego doręczenia.

§ 8. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego po stwierdzeniu spełnienia przez kandydata warunków określonych w art. 30 § 1 pkt 1, 3, 5, 6 i 7 oraz § 2–4 zarządza, w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od dnia zgłoszenia, dokonanie oceny kwalifikacji kandydata przez co najmniej dwóch wyznaczonych sędziów lub sędziów w stanie spoczynku z tej Izby Sądu Najwyższego, w której kandydat zamierza objąć stanowisko. Zarządzenie podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Po sporządzeniu ocen przez wyznaczonych sędziów Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego przedstawia kandydaturę wraz z oceną kwalifikacji właściwej izbie Sądu Najwyższego, która wysłuchuje kandydata na posiedzeniu zgromadzenia sędziów izby, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności decydujących o spełnieniu kryteriów, o których mowa w art. 30 § 1 pkt 2 i 4. Jeżeli na wolne stanowisko sędziowskie zostanie zgłoszona więcej niż jedna kandydatura, wysłuchanie wszystkich kandydatów odbywa się na tym samym posiedzeniu.

§ 9. Po wysłuchaniu kandydata przez zgromadzenie sędziów izby Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego ustala termin Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, które wysłuchuje kandydata i rozpatruje kandydaturę. Jeżeli na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego zostanie zgłoszona więcej niż jedna kandydatura, wysłuchanie kandydatów i rozpatrzenie wszystkich kandydatur odbywa się na tym samym posiedzeniu.

§ 10. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego przeprowadza głosowanie osobno nad każdą ze zgłoszonych kandydatur. Po przeprowadzeniu głosowania Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa listę kandydatów wraz z protokołem głosowania.

§ 11. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego określa wzór karty zgłoszenia na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym i zakres zawartych w niej informacji, mając na względzie ustawowe warunki stawiane kandydatom do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego i możliwość ich weryfikacji przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 12. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego prowadzi i aktualizuje listę sędziów Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, którzy wyrazili zgodę na sporządzanie ocen kwalifikacyjnych kandydatów na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Listę prowadzi się z podziałem na poszczególne Izby Sądu Najwyższego i każdorazowo podlega ona opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku zgodę, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, wyraża dokonując pisemnego zgłoszenia Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego; zgoda może być w każdym czasie cofnięta.

§ 13. Sędziemu Sądu Najwyższego w stanie spoczynku wyznaczonemu przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do dokonania oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przysługuje za sporządzenie każdej oceny kwalifikacyjnej wynagrodzenie w formie dodatku funkcyjnego.”;

30) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35 § 1. Sędzia Sądu Najwyższego obejmuje stanowisko w izbie, w której ubiegał się o wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, wskazanej w uchwale Krajowej Rady Sądownictwa obejmującej wniosek, o którym mowa w art. 29 (miejsce służbowe sędziego Sądu Najwyższego).

§ 2. Sędzia Sądu Najwyższego może zostać przeniesiony na stanowisko w innej izbie wyłącznie na jego wniosek lub za jego zgodą. O przeniesieniu sędziego Sądu Najwyższego na stanowisko w innej izbie, na jego wniosek lub za jego zgodą, decyduje w drodze uchwały Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego złożony po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego i za zgodą zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego, w której sędzia zamierza objąć stanowisko.

§ 3. Z ważnych powodów sędzia Sądu Najwyższego, za jego zgodą, może zostać wyznaczony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do orzekania na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, w innej izbie.

§ 4. W razie niemożności utworzenia składu orzekającego albo z innych ważnych powodów, sędzia Sądu Najwyższego może zostać wyznaczony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do wzięcia udziału w rozpoznaniu określonej sprawy w innej izbie Sądu Najwyższego. Wyznaczenie sędziego Sądu Najwyższego do wzięcia udziału w rozpoznaniu określonej sprawy w innej izbie Sądu Najwyższego następuje na podstawie losowania.”;

31) w art. 45 uchyla się § 3;

32) w art. 48 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W związku z pełnioną funkcją sędziemu Sądu Najwyższego przysługuje dodatek funkcyjny, którego wysokość ustala się z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia, o której mowa w § 2. W przypadkach wskazanych w ustawie dodatek funkcyjny może być przyznany sędziemu Sądu Najwyższemu w stanie spoczynku.”;

33) w art. 59 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawach dyscyplinarnych sędziów oraz innych postępowaniach dyscyplinarnych, w których Sąd Najwyższy jest właściwy na podstawie przepisów odrębnych ustaw, uczestniczą ławnicy Sądu Najwyższego.”;

33a) w art. 63 w § 6 skreśla się wyrazy „skargi nadzwyczajnej oraz”;

34) w art. 72:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędzia Sądu Najwyższego odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia służbowe (dyscyplinarne), w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa lub uchybienie godności urzędu.”;

b) *(skreślony)*

35) *(skreślony)*

36) w art. 75:

a) uchyla się § 1a,

b) *(skreślony)*

37) *(skreślony)*

38) art. 82 otrzymuje brzmienie:

„Art. 82. Jeżeli Sąd Najwyższy, rozpoznając kasację lub inny środek odwoławczy, poweźmie poważne wątpliwości co do wykładni przepisów prawa będących podstawą wydanego rozstrzygnięcia, może odroczyć rozpoznanie sprawy i przedstawić zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia składowi 7 sędziów tego sądu.”;

39) uchyla się art. 89–95;

40) w załączniku do ustawy po lp. 4 dodaje się lp. 5 w brzmieniu:

5	Sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku wyznaczony do dokonania oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym	0,2
---	---	-----

Art. 49. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 1668) w art. 9 w ust. 1 uchyla się pkt 6.

Art. 50. (zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r., poz. 1571) – pominięte)

Art. 51. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 (Dz.U. z 2024 r. poz. 94) w art. 3 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) kierowanie do Prokuratora Generalnego wniosków o wniesienie kasacji od prawomocnego orzeczenia kończącego sprawę w zakresie przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, oraz o objęcie prowadzonych postępowań szczególnym nadzorem;”.

Art. 52. W ustawie z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r., poz. 190) uchyla się art. 12.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 53. Postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ulegają umorzeniu z mocy prawa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 54. 1. Postępowanie przed Sądem Najwyższym prowadzone na skutek odwołania od uchwały w przedmiocie wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, o której mowa w art. 1, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ulega umorzeniu z mocy prawa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 28–31 stosuje się. Osoba, co do której podjęto uchwałę o przedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, bierze udział w ponownym postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na tym stanowisku.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w postępowaniu w przedmiocie odwołania od uchwały, w której:

- 1) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego została przedstawiona osoba, o której mowa w art. 15 ust. 11, art. 18 lub 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw;
- 2) odmówiono przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego osobie będącej asesorem sądowym;
- 3) odmówiono przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego osobie będącej asesorem sądowym w wojewódzkim sądzie administracyjnym;
- 4) odmówiono przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego osobie powracającej na to stanowisko, chyba że osoba ta została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego na skutek uchwały, o której mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 55. 1. W Sądzie Najwyższym znosi się Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) ustaje kadencja Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych;
- 2) ustaje członkostwo członków i zastępców członków Kolegium Sądu Najwyższego wybranych przez zgromadzenie sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych;
- 3) Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego staje się Izbą Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, a Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izbą Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego staje się Prezesem Sądu Najwyższego kierującym pracą Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego;
- 4) sędziowie Sądu Najwyższego orzekający w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych stają się sędziami orzekającymi w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego.

Art. 56. 1. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego przekazuje w terminie 14 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy do izb Sądu Najwyższego właściwych do ich rozpoznania zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 48, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Wszystkie czynności procesowe w sprawach, o których mowa w ust. 1, wymagają powtórzenia.

3. Sprawy, o których mowa w ust. 1, wszczęte na skutek skargi nadzwyczajnej rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów Sądu Najwyższego oraz 1 ławnika Sądu Najwyższego. Jeżeli skarga nadzwyczajna dotyczy orzeczenia wydanego w wyniku postępowania, w którego toku orzeczenie wydał Sąd Najwyższy, wówczas sprawę rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie 5 sędziów Sądu Najwyższego oraz 2 ławników Sądu Najwyższego.

Art. 57. Przy rozpoznaniu skarg nadzwyczajnych wniesionych do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz przekazanych do właściwych izb Sądu Najwyższego, stosuje się art. 89, art. 90–93 i art. 95 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 58. *(skreślony)*

Art. 59. (skreślony)

Art. 60. 1. Do czasu uchwalenia przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego regulaminu Sądu Najwyższego pozostają w mocy przepisy regulaminu Sądu Najwyższego, określonego w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, w zakresie niesprzecznym z przepisami niniejszej ustawy.

2. Do czasu określenia zgodnie z art. 3a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym liczby stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym, w tym w poszczególnych izbach, o których mowa w art. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, liczbę stanowisk sędziowskich określają przepisy regulaminu Sądu Najwyższego obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z tym, że za liczbę stanowisk w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych przyjmuje się liczbę stanowisk w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 61. 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy może zaproponować nowe warunki pracy i płacy pracownikom Sądu Najwyższego, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wykonują zadania w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, uwzględniając posiadane przez nich kwalifikacje, przebieg dotychczasowej pracy oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych izb Sądu Najwyższego.

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania propozycji nowych warunków pracy i płacy składają oświadczenia o przyjęciu albo o odmowie przyjęcia proponowanych warunków. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia nowych warunków pracy i płacy.

3. W razie nieprzyjęcia proponowanych warunków pracy i płacy stosunek pracy rozwiązuje się z upływem okresu równego okresowi wypowiedzenia, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków, lub od dnia, do którego mógł złożyć takie oświadczenie. Rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie powoduje dla pracownika skutki, jakie prawo pracy wiąże z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem.

4. Pracownikom, o których mowa w ust. 1, którym nie zostaną przedstawione nowe warunki pracy i płacy, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wypowiada stosunki pracy.

5. Pracownikom, których stosunek pracy ulega rozwiązaniu, przysługuje odprawa pieniężna ustalana na zasadach określonych w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2024 r. poz. 61).

Art. 62. 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy informuje sędziów Sądu Najwyższego w stanie spoczynku o tworzeniu listy, o której mowa w art. 31 § 12 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Zgoda sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku na sporządzanie ocen kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego następuje w formie pisemnego zgłoszenia kierowanego do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w terminie miesiąca od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1.

Art. 63. Nierozpoznane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wnioski złożone na podstawie art. 29 § 5 i 6 ustawy zmienianej w art. 48 w brzmieniu dotychczasowym, oraz odwołania od postanowień wydanych po rozpoznaniu takich wniosków, uznaje się za wnioski o wyłączenie sędziego i rozpoznaje się we właściwym trybie.

Art. 64. 1. Osoba, o której mowa w art. 15 ust. 11, art. 18 lub art. 19 ust. 1–4 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1139 oraz z 2018 r. poz. 1443), może zostać powołana na stanowisko sędziego sądu rejonowego, jeżeli spełnia wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1-6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych i do dnia 31 grudnia 2028 r. zgłosi swoją kandydaturę na to stanowisko.

2. Do zgłoszeń oraz oceny kwalifikacji referendarzy sądowych, asystentów sędziów i asesorów prokuratury, którzy zgłosili swoje kandydatury na wolne stanowiska sędziowskie, o których obwieszczono po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem 21 czerwca 2017 r.

3. Do gromadzenia, poświadczania i przechowywania dokumentów, na podstawie których dokonywana jest ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko asystenta sędziego, stosuje się przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57i § 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych obowiązujące przed dniem 21 czerwca 2017 r.

Rozdział 7

Przepis końcowy

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 października 2025 r., z wyjątkiem art. 15, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2025 r.